

แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแมริม 2
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

Administrative approach of inclusive schools for schools in the Mae Rim 2
Education Quality Development Network under the Chiang Mai Primary
Educational Service Area Office 2

ศศิวิมล มณีวาระ¹

Sasiwimon Maniwara

อาจารย์ ดร.สมเกียรติ ตุ่นแก้ว²

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระหลัก

Ph.D.Somkiet Tunkaew

Master Advisor

อาจารย์ ดร.สุธาสนี ศรีวิชัย³

Ph.D.Suthasinee Srewichai

Co-Advisor

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแมริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 และ 2) หาแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแมริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

---

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2565)

¹ Master of Education program students Department of Educational Administration Chiang Rai Rajabhat University (2022).

² อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

² Lecturer of the Master of Education Program Department of Educational Administration Chiang Rai Rajabhat University (main advisor)

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

³ Lecturer of the Master of Education Program Department of Educational Administration Chiang Rai Rajabhat University (Co-advisor)

ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 8 โรงเรียน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการ 8 คน ครู 106 คนรวม 114 คน โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการโรงเรียนเรียนร่วม ในภาพรวมนั้น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านเครื่องมือ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม

2. แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วม 4 ด้าน 1) ด้านนักเรียน ควรมีการเตรียมความพร้อมนักเรียนทั้งนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและนักเรียนทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม สร้างเจตคติที่ดีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้ความรู้แก่นักเรียนทั่วไป บุคลากร ผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดการยอมรับ และนักเรียนทั่วไปจะสามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างเหมาะสม ควรมีการติดตาม ตรวจสอบนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทั้งในด้านการเรียนการสอน และการดำรงชีวิตอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ติดตามเพื่อนนักเรียนทั่วไปในการปฏิบัติตนต่อเพื่อนที่เรียนร่วม เพื่อหาแนวทางพัฒนาด้านนักเรียน 2) ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนควรมีการวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมทั้งด้านกายภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษพิจารณาจากสภาพความบกพร่อง และเตรียมความพร้อมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรอื่นในโรงเรียน ควรมีการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์ ด้านสังคม เป็นต้น และให้มีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรวางแผนปรับหลักสูตรที่เหมาะสม หรือจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม ทักษะพื้นฐานอาชีพ เป็นต้น ให้มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการรายงานผลการพัฒนาให้กับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ติดตามตรวจสอบนักเรียนทั้งด้านวิชาการ พฤติกรรมและสุขภาพ ประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย จัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการพัฒนา และ 4) ด้านเครื่องมือ โรงเรียนควรมีการกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติงาน จัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการเรียนร่วม ดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก บริการ และแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้มีการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ประเมินผลและนำผลไปพัฒนาหรือปรับปรุงอยู่เสมอ

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารจัดการ การจัดการเรียนร่วม

Abstract

This research is a blended research. The objectives were to 1) study the condition of joint learning management of schools in the Mae Rim 2 Educational Quality Development Network under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2, and 2) to find a guideline for joint learning management of schools

in the Chiang Mai Primary Educational Service Area Development Network. The quality of education in Mae Rim 2 under the Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 2, consists of 8 schools. The target groups were 8 directors, 106 teachers, total 114 people. Data were collected from questionnaires. and group chat Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation. and group chat logs Content analysis The results showed that

1. The overall school management condition was at a high level. When considering each aspect, it was found that The aspect with the highest mean was the tool side. and the aspect with the least mean is the environment.

2. Approaches to 4 aspects of joint learning management 1) Students should prepare students for both students with special needs and general students regarding joint learning management. Build a positive attitude towards students with special needs. Educating general students, staff, and parents to create acceptance and general students will be able to assist and treat students with special needs appropriately. should be followed Examine students with special needs in terms of teaching and learning. and living closely and continuously Follow up with fellow students in general how to treat their peers. to find ways to develop students 2) Environment Schools should have a plan to organize the environment both physically and mentally. and related persons by providing a suitable environment for students with special needs based on their disabilities and to prepare people related to students with special needs, including parents, guardians, teachers, and other school personnel. Parental networks should be established to coordinate with relevant agencies such as education, medical, social, etc., and follow up. Assessing the performance of the environment for continuous improvement. 3) Teaching and learning activities. Appropriate course adjustments should be planned. Or create additional courses that teach specific skills needed for students with special needs, such as life skills. social skills Basic skills, occupations, etc., to have an individual education management plan. (Individualized Education Program: IEP) and create an individual lesson plan (Individual Implementation Plan: IIP) that corresponds to the special needs of students to help students achieve their goals. Development results are continuously reported to parents. Monitoring students both academically behavior and health Continuously assess student progress using a variety of teaching techniques, arranging appropriate media and facilities for development; and 4) tools. Schools should have a policy. operational guidelines Allocate a budget for joint school management. It operates as a committee in cooperation with relevant departments in the development of students with special needs and provides materials, facilities, services and learning resources for students with special needs. Coordinating with relevant people to continually develop students. to have a follow-up to verify the operating results Always evaluate and use the results to develop or improve.

Keywords: Administrative approach, Inclusive education

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม หากมนุษย์สามารถเรียนรู้ ปรับใช้ และปรับตัวได้อย่างเหมาะสมจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนานั้นคือการศึกษา การพัฒนาในแง่มุมมองของการศึกษานั้นจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคคลที่ปกติและบุคคลที่มีความบกพร่อง ซึ่งสังคมไทยได้ให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิและโอกาสที่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกันทั้งเด็กทั่วไป และเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องนั้นได้ถูกกล่าวไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2556 ตามมาตรา 20 ว่าคนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวก อันเป็นสาระณะตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ วรรค 2 การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติหรือแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามความเหมาะสมในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือการศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556) นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังได้กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพของผู้เรียน ในส่วนของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการดูแลเป็นพิเศษว่าเป็นการจัดการศึกษาและพัฒนาสมรรถภาพสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส ในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับบริบทและความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ส่งเสริม สนับสนุนทรัพยากร และจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทและความจำเป็นพิเศษ พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส พัฒนาระบบการให้บริการเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ พร้อมทั้งสนับสนุนการพัฒนาภาคีเครือข่าย (Education Partnership) ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, น. 52-54) ทั้งนี้ การจัดการศึกษาพิเศษและการดำเนินการเรียนร่วมนั้น จะต้องจัดการอย่างเป็นระบบ ต้องมีกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ นโยบาย แนวปฏิบัติจากส่วนกลางลงไปจนถึงระดับปฏิบัติ จะต้องกำหนดบทบาทของบุคลากรที่จะช่วยกันทำงานการจัดการด้านการเงิน การงบประมาณ ตลอดจนจัดเตรียมเครื่องมือและสถานที่ให้พร้อมในการจัดการเรียนร่วมนั้น เหนือสิ่งอื่นใดคือการให้การศึกษแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ปกครอง และสาธารณชน เพราะหากบุคคลดังกล่าวไม่เข้าใจเด็ก ไม่เข้าใจปรัชญา และไม่เข้าใจหลักการศึกษาก็จะทำให้การเรียนร่วมนั้นเป็นไปได้ยาก จึงจำเป็นที่บุคคลหลายฝ่ายจะต้องร่วมมือกันทำงานเพื่อพัฒนาศักยภาพ ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา (ผดุง อารยะวิญญู, 2542 อ้างถึงใน พัชรีดา นิลสุข, 2558, น. 2) ดังนั้น ผู้บริหารมีบทบาทที่สำคัญที่จะขับเคลื่อนการบริหารจัดการงานของโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่วางแผนไว้ โดยผู้บริหารโรงเรียนนั้นเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อน พัฒนา หรือเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพความมีประสิทธิภาพของการจัดการบริหารงานในโรงเรียน

สำหรับการดำเนินงานบริหารจัดการเรียนร่วมนั้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ได้กำหนดนโยบายไว้ในกลยุทธ์ที่ 4 สร้างโอกาสทางการศึกษาให้ประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริม ให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ (เด็กพิการ, เด็กด้อยโอกาส, และเด็กที่มีความสามารถพิเศษ) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2, 2564, น. 10-11) ในส่วนของการดำเนินงานของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแมริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ด้านการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น ได้

จัดให้มีในรูปแบบของการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม มีการส่งเสริม สนับสนุนด้านงบประมาณ และกิจกรรมในการดำเนินการ แต่เนื่องด้วยข้อจำกัดในด้านสถานที่ที่อยู่ห่างไกลเป็นพื้นที่สูง ด้านบุคลากรที่รับผิดชอบงานเรียนร่วมไม่ได้จบสาขาการศึกษาพิเศษโดยตรง ส่งผลให้ขาดความเข้าใจในหลักปรัชญาการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ทั้งยังนโยบายการศึกษาที่เข้ามาเร่งด่วน การบริการงานต่าง ๆ ที่มากขึ้นจึงส่งผลต่อการบริหารจัดการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม จากความเป็นมาและความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่มริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการเรียนร่วม ให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพด้านการศึกษา และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของการบริหารจัดการเรียนร่วมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่มริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่มริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

คำถามการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา แม่มริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่มริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ควรเป็นอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วม ได้แก่ 1) ด้านนักเรียน (S : Students) 2) ด้านสภาพแวดล้อม (E : Environment) 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A : Activities) 4) ด้านเครื่องมือ (T : Tools)

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนการวางแผน (P : Plan) 2) ขั้นตอนการปฏิบัติ (D : Do) 3) ขั้นตอนการติดตาม ตรวจสอบ (C : Check) และ 4) ขั้นตอนการประเมินผล และปรับปรุง (A : Action)

แหล่งข้อมูล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่มริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่มริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 114 คน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา แม่ริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 8 คน

ด้านพื้นที่

โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ 1)โรงเรียนบ้านทุ่งโป่ง 2)โรงเรียนวัดโป่งแยงเฉลิมพระเกียรติ 3)โรงเรียนเจ้าแม่หลวงอุปถัมภ์ 2 4)โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 7 5)โรงเรียนบ้านโป่งแยงใน 6)โรงเรียนบ้านปางไฮ 7)โรงเรียนบ้านกองแหะ และ 8)โรงเรียนบ้านบวกจั่น

ระยะเวลา

สิงหาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2564

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 114 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1)นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายถึงผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 จำนวน 8 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2)ผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 114 ฉบับ ไปถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเองและกำหนดเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนภายใน 15 วัน 3)ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบ พบว่ามีความครบถ้วนสมบูรณ์ทุกฉบับ และ 4)ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการศึกษาต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 หาแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 8 คน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้ 1) ผู้ศึกษานำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาทั้ง 8 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูล และบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มโดยการจดบันทึกและบันทึกภาพ 3) ผู้ศึกษานำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มที่มาตรวจสอบพบว่ามีความครบถ้วนสมบูรณ์ 4) ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปสาระสำคัญจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่มเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 สรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ผลการศึกษา พบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มากที่สุดคือ ด้านเครื่องมือ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสภาพแวดล้อม

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่ริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2

ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านนักเรียน ควรมีการวางแผนด้านการเตรียมความพร้อมนักเรียนทั้งนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและนักเรียนทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม ทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน ที่สำคัญต้องสร้างเจตคติที่ดีต่อนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้ความรู้แก่นักเรียนทั่วไป บุคลากรผู้ปกครอง เพื่อให้เกิดการยอมรับ และนักเรียนทั่วไปจะสามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างเหมาะสม และควรมีการติดตาม ตรวจสอบนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทั้งในด้านการเรียนการสอน และการดำรงชีวิตอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง ติดตามเพื่อนนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนด้วยว่ามีการปฏิบัติต่อเพื่อนที่เรียนร่วมอย่างเหมาะสมหรือไม่ หากพบปัญหาควรรีบแก้ไขทันที และควรชี้แจงสภาพและปัญหา แนวทางแก้ไขให้คณะครู บุคลากรทุกคนได้รับทราบร่วมกันเพื่อการปฏิบัติจะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน 2) ด้านสภาพแวดล้อม ต้องมีการวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมทั้งด้านกายภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่จัดให้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษควรพิจารณาจากสภาพความบกพร่อง ต่อมาเป็นการวางแผนจัดสภาพแวดล้อมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรอื่นในโรงเรียน นำเสนอเรื่องการจัดการเรียนร่วมให้คณะกรรมการโรงเรียนทราบและพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน ควรมีการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์ ด้านสังคม รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานด้านสภาพแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรปรับหลักสูตรหรือจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม ทักษะพื้นฐานอาชีพ เป็นต้น ครูควรศึกษาหลักสูตร และนำไปปรับใช้ให้เหมาะสม ให้มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ควรรายงานผลการพัฒนาให้กับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามตรวจสอบนักเรียนทั้งด้านวิชาการ พฤติกรรมและสุขภาพ ประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย จัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการพัฒนา และ 4) ด้านเครื่องมือ ให้กำหนดนโยบาย และจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการเรียน

ร่วม ดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จัดแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ควรประสานงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างต่อเนื่อง ให้มีการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ประเมินผลและนำผลไปพัฒนาหรือปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา แมริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต พบว่า 1) ด้านนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการติดตามตรวจสอบนักเรียนทั่วไปในด้านการปฏิบัติตนต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และติดตามนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วม พร้อมทั้งนำผลการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานด้านนักเรียนไปปรับปรุง และพัฒนาอยู่เสมอ ทั้งยังจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีส่วนร่วมกับนักเรียนทั่วไปเพื่อส่งเสริมทักษะด้านสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของฉวีวรรณ เมืองของ (2555, น. 150) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมให้เด็กสามารถก้าวผ่านขีดความสามารถของตัวเองให้ได้โดยที่เด็กแต่ละคนมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันควรจัดการเรียนให้ตรงตามความสามารถของเด็ก และควรกระตุ้นให้เด็กเหล่านั้นได้แสดงออกในทางที่พึงประสงค์ ที่เป็นเช่นนั้นอาจจะเป็นเหตุผลว่าการให้เด็กได้ใช้ความคิด ปลุกฝังให้เด็กรู้จักคิดแก้ปัญหาให้มีโอกาสแสดงความเป็นผู้นำเป็นพื้นฐานให้เด็กได้ใช้ความเป็นผู้นำเมื่อโตขึ้น รวมทั้งการฝึกอบรมในเรื่องคุณธรรมและการประพฤติปฏิบัติตนเพื่ออยู่ร่วมในสังคม และเพื่อสอดคล้องกับนโยบายของชาติ ของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ ในการให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เข้ารับการอบรมเพื่อเป็นกำลังพลที่ดีของชาติได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ 2) ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนการประชุมวางแผนร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนโยบาย และแนวทางในการบริหารจัดการเรียนร่วม วางแผนปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมต่อสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษของนักเรียนเรียนร่วม สอดคล้องกับ พัชรีดา นิลสุข (2559, น. 59) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม พบว่า ครูทั่วไปและครูการศึกษาพิเศษเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนร่วม โดยการทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการปรับสภาพแวดล้อมภายนอกอาคารและภายในอาคารให้มีความเหมาะสมกับนักเรียน และประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการประเมินความสามารถพื้นฐานนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อวางแผนการสอนให้เหมาะสม มีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individual Education Plan : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สอดคล้องกับ อธิพงษ์ พรหมกุล (2558, น. 93) ได้ศึกษา สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนครูมีการนำเทคนิคการสอน เช่น การวิเคราะห์งานระบบเพื่อนช่วยสอน เพื่อนช่วยเพื่อน ฯลฯ มาใช้กับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษครูมีการจัดทำ พร้อมทั้งนำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินความก้าวหน้า และโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการสอนนอกห้องเรียนและในชุมชน และมีการประเมินและรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ทบทวนและปรับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และ 4) ด้านเครื่องมือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนได้วางแผนจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการเรียนร่วม มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน และกำหนดนโยบายการจัดการเรียนร่วมเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ทั้งยังมีการนำผลการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานด้านเครื่องมือไปปรับปรุง และ

พัฒนา สอดคล้องกับ อนุวรรตน์ ช่างหล่อ (2561, น. 84) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี 1 ด้านเครื่องมือ พบว่า โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมมีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการจัดการเรียนร่วมให้เป็นไปตามนโยบายของการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการ รวมทั้งได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

2. แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแมริม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 พบว่า 1) ด้านนักเรียน ควรเริ่มจากการวางแผนเตรียมความพร้อมนักเรียนทั้งนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและนักเรียนทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วม ทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน สร้างเจตคติที่ดีให้กับนักเรียนทั่วไป คณะครู และผู้ปกครอง เกี่ยวกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งการดำเนินการสร้างความเข้าใจนี้อาจทำได้หลายวิธี เช่น การอบรมให้ความรู้ เพื่อให้ครู บุคลากร และนักเรียนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจ จะทำให้เกิดการยอมรับ และนักเรียนทั่วไปจะสามารถให้ความช่วยเหลือและปฏิบัติต่อนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ อัญชลา เกลี้ยงแก้ว (2560, น. 245) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการจัดการความพร้อมของนักเรียนและบุคลากร ในภาพรวมบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยผ่านการอบรมสัมมนา ที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคคล การเตรียมความพร้อม การวางแผนพัฒนาครู นักเรียน และผู้ปกครองในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง และบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการจัดทำแผนการศึกษาร่วมกันทำให้โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ 2) ด้านสภาพแวดล้อม โรงเรียนควรมีการวางแผนการจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้นควรพิจารณาจากสภาพความบกพร่อง ในส่วนของสภาพแวดล้อมด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องในสภาพแวดล้อมของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนร่วมให้คณะกรรมการโรงเรียนทราบและพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียน กำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วมแนวทางการดำเนินงาน จัดสรรงบประมาณ กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ควรมีการสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง ในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับ รจเรช พะยอมแย้ม (2553, น. 121) ได้ศึกษาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ พบว่า แนวทางในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ ด้านสภาพแวดล้อม ควรมีการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอน ต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำและสร้างบรรยากาศในการเรียนร่วม หากทางโรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการโรงเรียนไว้แล้ว ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องนำเสนอเรื่องการจัดการเรียนร่วมให้คณะกรรมการโรงเรียน ทราบและพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการเรียนร่วมประจำโรงเรียนเพื่อกำหนดนโยบายในการจัดการเรียนร่วม แนวทางการดำเนินงานจัดสรรงบประมาณ บทบาทหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียนในรูปแบบการจัดการเรียนร่วม 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรเริ่มจากวางแผนปรับหลักสูตรที่เหมาะสม หรือจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมสอนทักษะเฉพาะที่จำเป็นให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เช่น ทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคม ทักษะพื้นฐานอาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องมีการติดตามตรวจสอบนักเรียนทั้งด้านวิชาการ พฤติกรรมและสุขภาพ ประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย จัดสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดการพัฒนา ให้บริการสอนเสริมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

รวมถึงการรายงานผลการพัฒนาให้กับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้ปกครองได้รับทราบความสามารถและนำไปพัฒนาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน สอดคล้องกับ จาตุรงค์ เจริญนำ (2558 ,น. 94) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นจะมีแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อและพัฒนานักเรียนในกลุ่มเรียนอ่อนเป็นกรณีพิเศษ โรงเรียนควรมีกิจกรรมที่นักเรียนพิการเรียนร่วมทำกับนักเรียนปกติให้มากที่สุด ควรมีการบริหารจัดการหลักสูตรนักเรียนพิการเรียนร่วมโดยเฉพาะ จัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อวัสดุ อุปกรณ์การเรียนที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการวัดผลประเมินผล ผู้บริหารมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาพัฒนาในทุกภาคเรียน ซึ่งการให้บริการการเรียนการสอน ครูควรนำวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลายและเหมาะสมกับความต้องการของเด็กพิการเรียนร่วมเป็นรายบุคคล และ 4) ด้านเครื่องมือ ควรกำหนดนโยบาย แนวทางปฏิบัติงาน และจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการเรียนร่วมดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผู้บริหารควรจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่มีความหลากหลาย สนับสนุนด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาหรือเครื่องมือช่วย ให้บริการสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน ประเมินผลพร้อมทั้งนำผลไปพัฒนา สอดคล้องกับ เอกชัย อ้ายมาน (2559, น. 91) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา โรงเรียนแม่จันวิทยาคม พบว่า โรงเรียนมีการวางแผนเพื่อจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดการศึกษา การจัดหาสถานที่ การจัดหาสื่อ อุปกรณ์การเรียนที่เป็นประโยชน์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษา มีการระดมทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ทั้งทรัพยากรที่เป็นเงินและทรัพยากรมนุษย์ให้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วม นอกจากนี้ควรสร้างบรรยากาศของการปฏิบัติงานแบบร่วมมือ เมื่องานประสบผลสำเร็จให้เป็นความดีความชอบของทุกคน แต่หากงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายควรยอมรับและแก้ไขปัญหาร่วมกัน คำนึงถึงการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในองค์กร

ข้อเสนอแนะและการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการโรงเรียนบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาแมริม 2 ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของนักเรียน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก
2. โรงเรียนควรสร้างเครือข่ายผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนร่วม
3. โรงเรียนที่มีการบริหารจัดการเรียนร่วมสามารถนำแนวทางการจัดการเรียนร่วมไปใช้ในการดำเนินงานในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนร่วม
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อการจัดการเรียนรู้อ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนในการบริหารจัดการเรียนร่วม

รายการอ้างอิง

- จาตุรงค์ เจริญนำ. (2558). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี.
- ฉวีวรรณ เมืองทอง. (2555). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการเรียนร่วมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. อุบลราชธานี.
- ธีระพงษ์ พรหมกุล. (2558). สภาพการบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) เป็นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- พัชรีดา นิลสุข. (2558). การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม. (การศึกษานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- รจเรข พะยอมรัมย์. (2553). การบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการในโรงเรียนปกติ. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. (2564). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2563-2565 (ฉบับปรับปรุง 2564) (เอกสารลำดับที่ 25/2553). กลุ่มนโยบายและแผน: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2556). พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ. สืบค้นจาก <http://web1.dep.go.th/?q=th/law/act>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ.2563. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อนูวรรณ ช่างหล่อ. (2561). การบริหารจัดการเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) ของโรงเรียนจัดการเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี.
- อัญชลลา เกลี้ยงแก้ว. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม: กรุงเทพฯ.
- เอกชัย อ้ายมาน. (2559). แนวทางการบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาโรงเรียนแม่จันวิทยาคม. (การศึกษานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.

ผู้เขียนบทความ

ชื่อ - สกุล	นางสาวศศิวิมล มณีวระ
วัน เดือน ปี เกิด	14 เมษายน 2524
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 156 หมู่ 1 ตำบล ริมเหนือ อำเภอ แม่ริม จังหวัด เชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ.2539 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัย จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>พ.ศ.2542 ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่</p> <p>พ.ศ.2546 ครุศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่</p>
ประสบการณ์การทำงาน	<p>พ.ศ.2547 ตำแหน่ง ครู สถานที่ทำงาน โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ อำเภอ เมือง จังหวัด เชียงใหม่</p> <p>พ.ศ.2554 ตำแหน่ง ครู สถานที่ทำงาน โรงเรียนระยองปัญญาคุณ อำเภอ เมือง จังหวัด ระยอง</p> <p>พ.ศ.2558 ตำแหน่ง ครู สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านกองแหะ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่</p>